

KLASA VI- Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia i społeczeństwo.

OCENA	UCZEŃ ROZUMIE POJĘCIA I ZJAWISKA:	UCZEŃ POTRAFI:	UCZEŃ ZNA FAKTY I POSTACIE:
Dopuszczająca	granice (naturalne i sztuczne), ustrój państwa, republika demokratyczna, konstytucja, Słowianie, Polanie Wiślanie, zjazd gnieźnieński, dynastia (Piastów, Jagiellonów, Wazów, Sasów), rozbitcie dzielnicowe, unia personalna, pierwszy i drugi pokój toruński, unia realna, demokracja szlachecka, hołd pruski, „złoty wiek”, Kozacy, „potop”, I, II, III rozbiór Polski, Konstytucja 3 Maja, Powstanie Kościuszkowskie, Legiony Polskie we Włoszech, Powstanie Listopadowe i Styczniowe, I wojna światowa, Legiony Polskie, ustrój komunistyczny, II Rzeczpospolita, II wojna światowa, Armia Krajowa, PRL, „Solidarność”, stan wojenny, III Rzeczpospolita, piramidy, hieroglify, monarchia feudalna,	określić położenie naszego państwa i wymienić sąsiadujące z Rzeczpospolitą państwa, wymienić najważniejsze plemiona zamieszkujące ziemie polskie, wskazać na mapie państwo Mieszka I oraz Bolesława Chrobrego, wyjaśnić dlaczego króla Kazimierza nazywano Wielkim, wskazać na mapie Krewa i Grunwald, wymienić przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej, opowiedzieć o konflikcie polsko-krzyżackim w 1410r. i 1454-1466, wyjaśnić na czym polegała demokracja szlachecka, wskazać na mapie Kircholm i Wiedeń, Wymienić z jakimi państwami Polska toczyła wojny w XVII wieku, pokazać na mapie zmiany terytorialne będące wynikiem rozbiorów, opowiedzieć o przyczynach wybuchu powstań narodowych, opowiedzieć o okolicznościach utworzenia Legionów Polskich, Księstwa Warszawskiego, Królestwa Polskiego, wymienić najważniejsze państwa biorące udział w I oraz II wojnie światowej, wskazać na mapie granice niepodległego państwa polskiego po I wojnie światowej, opowiedzieć w jaki sposób Polacy walczyli z okupacją niemiecką i radziecką, omówić w jaki sposób komuniści zdobyli władzę w Polsce po II wojnie światowej, omówić przebieg powstania warszawskiego, przedstawić hierarchię społeczeństwa egipskiego, nazwać ustrój jaki panował w	Mieszko I, Bolesław Chrobry, Otton III, chrzest Polski 966r., zjazd gnieźnieński 1000r., bitwa pod Cedynią 972r., koronacja Bolesława Chrobrego 1025r., podział Polski Na dzielnice 1138r., Bolesław Krzywousty, koronacja Władysława Łokietka 1320r., założenie Akademii Krakowskiej 1364r., śmierć Kazimierza Wielkiego 1370r., bitwa pod Płowcami 1331r., unia w Krewie 1385r., bitwa pod Grunwaldem 1410r., I pokój toruński 1411r., II pokój toruński 1466r., Ludwik Węgierski, Jadwiga, Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Ulrich von Jungingen, wojna trzynastoletnia 1454-1466r., hołd pruski 1525r., Zygmunt I Stary, Zygmunt August, Jan Kazimierz, Zygmunt III Waza, Jan III Sobieski, bitwa pod Kircholmem 1605r., bitwa pod Wiedniem 1683r., rozbiory Polski 1772, 1793, 1795r., „potop” szwedzki 1655r., uchwalenie Konstytucji 3 Maja 1791r., insurekcja kościuszkowska 1794r., Tadeusz Kościuszko,

	<p>despotyczna, konstytucyjna, absolutna, sejm, senat, prezydent, partia polityczna, integracja europejska, społeczeństwo, klasy społeczne, strajki, ubezpieczenia społeczne, narkomania, zachowania społeczne, kultura, filozofia, styl romański i gotycki, barok, romantyzm, pozytywizm, internet, kultura masowa, religia w jednego boga (chrześcijaństwo, judaizm islam), religia politeistyczna, Ewangelia, Stary i Nowy Testament, Koran, protestantyzm, prawosławie, katolicyzm, ekonomia, handel, Mezopotamia, bank, wolny rynek, karta płatnicza, środowisko naturalne i sztuczne, degradacja środowiska, rezerwat przyrody</p>	<p>starożytnym Egipcie, scharakteryzować demokrację, wymienić podstawowe organy władzy w III Rzeczypospolitej, wyjaśnić na czym polega referendum, wskazać na mapie państwa członkowskie i kandydujące do Unii Europejskiej, scharakteryzować grupy społeczne w Rzymie, stany średniowieczne, opowiedzieć o warunkach pracy i życiu robotników i chłopów w XVIII i XIX wieku, podać różnice w życiu społeczeństw w Niemczech, Polsce i Etiopii, wymienić antycznych pisarzy, artystów i filozofów, wymienić najważniejsze osiągnięcia techniczne Rzymian, wymienić najważniejszych twórców polskiego i włoskiego renesansu, oświecenia, podać cechy stylu romańskiego i gotyckiego, wymienić najważniejszych twórców polskiego romantyzmu i pozytywizmu, wskazać wynalazki XIX i XX wieku, które wpłynęły na rozwój kultury, wymienić najważniejszych bogów greckich i rzymskich, omówić najważniejsze zasady obowiązujące wyznawców Judaizmu, Islamu, Katolicyzmu, Protestantyzmu i Prawosławia, opowiedzieć o rozwoju handlu i rzemiosła w starożytnej Mezopotamii, Imperium Rzymskim, miastach włoskich w średniowieczu, w czasach rewolucji przemysłowej i współcześnie, opowiedzieć na czym polegała zależność człowieka od przyrody i wymienić niszczycielskie działania człowieka na środowisko naturalne</p>	<p>utworzenie Legionów Polskich we Włoszech 1797r., wybuch Powstania Listopadowego 1830r., Powstania Styczniowego 1863r., Ja Henryk Dąbrowski, Piotr Wysocki, Romuald Traugut, I wojna światowa 1914-1918r., Józef Piłsudski, Roman Dmowski, II wojna światowa 1939-1945r., Powstanie Warszawskie 1944r., PRL 1945-1989r., stan wojenny 13.12.1981r., Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, powstanie III RP 1989r., Sokrates, Plato, Arystoteles, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Mikołaj Kopernik, Mikołaj Rej, Jan Guttenberg, Jan Jakub Rousseau, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin, Henryk Sienkiewicz, Bolesław Prus, Zeus, Afrodyta, Hades, Posejdon, Hermes itd., Machomet, Allah, August II Mocny i August III, Stanisław August Poniatowski</p>
Dostateczna	<p>jak wyżej oraz: państwo prawne, wojna podjazdowa, relikwie,</p>	<p>jak wyżej oraz: wyjaśnić dlaczego Polska jest państwem prawnym, wyjaśnić dlaczego Mieszko I przyjął</p>	<p>jak wyżej oraz: wojny Bolesława Chrobrego z Niemcami 1002-1018r., misja św.</p>

<p> pomazaniec, lenno, jałmużna, inkorporacja, Prusy Książęce i Królewskie, unia lubelska, wolna elekcja, Sejm Wielki, Komisja Edukacji Narodowej, państwa centralne i ententy, powstania śląskie, plebiscyt, powstanie wielkopolskie, Komitet Narodowy Polski, sanacja, przewrót majowy, Polskie Państwo Podziemne, gospodarka centralnie planowana, rozmowy okrągłego stołu, trójpodział władzy (wykonawcza, ustawodawcza, sędziowska), prawo wyborcze, referendum, Rada Europejska, Parlament Europejski, plebejusz, patrycjusz, patron, klient, cenzus majątkowy, ubezpieczenia społeczne, związki zawodowe klasy społeczne, przyrost naturalny, migracje, ubezpieczenia społeczne, terroryzm, rasizm, azyl polityczny, teologia, humanizm, barok, „obiady czwartkowe”, </p>	<p> chrzest, opowiedzieć o sukcesach politycznych Bolesława Chrobrego, omówić przyczyny sprowadzenia Krzyżaków do Polski i stosunki polsko-krzyżackie za panowania Piastów, podać przyczyny rozbitcia dzielnicowego, zawarcia unii z Węgrami i Litwą, omówić przyczyny, przebieg i skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII wieku, wymienić postanowienia Konstytucji 3 Maja, opisać przebieg i skutki powstań narodowych, wyjaśnić okoliczności powstania hymnu polskiego, scharakteryzować polskie orientacje polityczne, które istniały podczas I wojny światowej, opowiedzieć o wydarzeniach, które kształtowały niepodległe państwo polskie, opisać jakie trudności gospodarcze i polityczne musiała pokonać niepodległa Polska, pokazać na mapie miejsca najważniejszych bitew kampanii wrześniowej, omówić politykę okupantów wobec Polaków i Żydów w czasie II wojny światowej, wymienić przyczyny wybuchu strajków i demonstracji robotniczych w PRL-u, omówić wydarzenia, które doprowadziły do powstania III RP, omówić systemy ustrojowe, które istniały w Polsce, omówić etapy integracji europejskiej, wyjaśnić przyczyny zjednoczenia się Europy Zachodniej, omówić położenie niewolników w starożytnym Rzymie, określić przyczyny i skutki terroryzmu, narkomani, migracji, wymienić główne problemy dzisiejszych społeczeństw, skutecznie się komunikować, zadawać precyzyjne i jasne pytania, podać cechy sztuki i literatury barokowej, wymienić wady i </p>	<p> Wojciecha 997r., 1226r. sprowadzenie Krzyżaków do polski, Konrad Mazowiecki, najazd Mongołów na Polskę 1241r., Wacław II, Władysław III Warneńczyk, 1384r. koronacja Jadwigi, 1386r. koronacja Władysława Jagiełły, Henryk Walezy, Stefan Batory, Bona Sforza, Władysław IV Waza, Jan Kazimierz, Jan Karol Chodkiewicz, bitwa pod Chocimiem 1673r., obrady Sejmu Wielkiego 1788-1792r., utworzenie Księstwa Warszawskiego 1807r., Królestwa Polskiego 1815r., powstanie wielkopolskie 1918r., powstania śląskie 1919, 1920, 1921r., Wojciech Korfanty, Ignacy Paderewski, Gabriel Narutowicz, Stanisław Wojciechowski, Ignacy Mościcki, przewrót majowy 1926r., 1 08. 1944r. wybuch Powstania Warszawskiego, poznański czerwiec 1956r., grudzień 1970r., porozumienia sierpniowe 1980r., Władysław Gomułka, Edward Gierek, Monteskiusz, Jan Zamoyski, Ignacy Krasicki, Zygmunt Krasiński, Maria Konopnicka, Marcin Luter, Abraham, Mojżesz, Salomon, </p>
--	---	---

	wieszcz narodowy, polski mesjanizm, rzeczywistość wirtualna, politeizm, monoteizm, Jahwe, prorok mesjasz, Tora, schizma wschodnia, reformacja, nadwyżka pożywienia, handel wymienny, muzułmanin, gospodarka naturalna, kolonializm, dekolonizacja, giełda, popyt, podaż, starsza i młodsza epoka kamienna, globalne ocieplenie, dziura ozonowa	zalety korzystania z internetu, podać wyobrażenia bogów greckich i rzymskich, pokazać na mapie miejsca gdzie głównie żyją wyznawcy judaizmu, islamu, prawosławia, protestantyzmu, katolicyzmu, , scharakteryzować przyczyny i skutki rozłamu w religii chrześcijańskiej, omówić czynniki, które doprowadziły do rozwoju handlu i miast w średniowieczu i renesansie, rozwój banków, wymienić zalety posiadania konta bankowego, opowiedzieć o zmianach w rolnictwie i przemyśle w różnych epokach historycznych, podać przykłady katastrof ekologicznych i omówić ich skutki, zrozumieć konieczność podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska, opowiedzieć o związkach między warunkami klimatycznymi a życiem ludzi na przestrzeni dziejów	
Dobra	jak wyżej oraz: liberum veto, konfederacja targowicka, branka, rusyfikacja, germanizacja, praca organiczna, Galicja, Wolne miasto Gdańsk, Zaolzie, Śląsk Cieszyński, COP, Generalne Gubernatorstwo, holokaust, konspiracja, rząd londyński, PKWN, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, Urząd Bezpieczeństwa, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, stalinizm, hieroglify, wezyr, Zgromadzenie	jak wyżej oraz: wyjaśnić dlaczego Polska jest państwem prawnym, ocenić znaczenie przyjęcia chrztu dla państwa polskiego, prezentować własny punkt widzenia, wyjaśnić dlaczego mieszkańcy ziem polskich chcieli zjednoczenia po okresie rozbitcia dzielnicowego, planować i organizować pracę w grupie, rozwiązywać problemy w twórczy sposób, porównać powstania narodowowyzwoleńcze (Kościuszkowskie, Listopadowe, Styczniowe), wytłumaczyć dlaczego Polska poniosła klęskę podczas kampanii wrześniowej, wskazać przyczyny utworzenia państwa przez mieszkańców starożytnego Egiptu, omówić funkcję Rady Pięciuset i Zgromadzenia Ludowego, porównać demokrację ateńską z	jak wyżej oraz: zajęcie Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków 1308r., 1648r. Powstanie Bohdana Chmielnickiego, Stefan Czarnecki, pokój w Oliwie 1660r., Stanisław Staszic, Stanisław Małachowski, konfederacja targowicka 1792r., bitwa pod Raclawicami, 22.07.1944r. powstanie PKWN, 8.05.1945r. zakończenie II wojny światowej, 17.09.1939r. atak radziecki na Polskę, Traktat o Unii Europejskiej 1992r., powstanie EWG 1958r., Horacy, Owidiusz Juliusz Cezar, Wergiliusz, Julian Ursyn Niemcewicz,

	Ludowe, Rada Pięciuset, demokracja pośrednia i bezpośrednia, bierne i czynne prawo wyborcze, EWG, Komisja Europejska, „ stary ład”, imigranci, charytatywny, etniczny, etyka, uniwersalizm, wynarodowienie, fundamentalizm, państwo teokratyczne, ekonomia, kapitał, kapitalizm,	dzisiejszą, wymienić argumenty za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej za i przeciw, wytłumaczyć przyczyny niskiego bądź wysokiego poziomu życia mieszkańców Polski, Niemiec i Etiopii, rozróżnić porządki architektoniczne kolumn greckich, wyjaśnić, że jesteśmy spadkobiercami kultury starożytnych Greków, dostrzec ciągłość rozwoju cywilizacyjnego, omówić najważniejsze cele polskich zwolenników oświecenia, porównać poglądy romantyków z pozytywistami, wskazać różnice między wyznaniem, wskazać czynniki, które powodują powstawanie dziury ozonowej, globalnego ocieplenia	schizma wschodnia 1054r., wystąpienie Marcina Lutera 1517r., ucieczka Mahometa z Mekki 622r., Adam Smith,
Bardzo dobra	jak wyżej oraz: wszystkie pojęcia i zjawiska prezentowane i zapisane podczas lekcji	jak wyżej oraz: wyszukiwać informacje z różnych źródeł , łączyć wiedzę i umiejętności historyczne z innymi pokrewnymi dyscyplinami, wyjaśniać znaczenie faktów historycznych dla przyszłych pokoleń, oceniać i uzasadniać fakty historyczne	jak wyżej oraz: wszystkie fakty i postacie prezentowane i zapisane podczas lekcji
Celująca: Wiedza i umiejętności ucznia wykraczają poza ramy programowe przewidziane rozkładem materiału dla klasy VI			